

(((((UNIKOM))))))

UNION NICHT-KOMMERZORIENTierter LOKALRADIOS

RAWIK

Radio Aus- und Weiterbildung im Interkulturellen Kontext

Erarbeitet von Fachpersonen von Radio LoRa, Radio RaBe,
Radio X und der Radioschule klipp+klang

Araştırma

Teknik

Radjo Dili

Çok dilli radyo yayını düzenleme

 Araştırma

Röportaj

Feedback

Free Download: www.klippklang.ch/lehrmittel

Nutzungsbedingungen siehe Impressum

lorar
97,5 MHz

RaBe
RADIO 95.6 MHz

Radio **X**

klipp+klang
radioschule

Impressum

Herausgeberin:

Union nicht-kommerzorientierter Lokalradios UNIKOM
www.unikomradios.ch

Vertrieb (im Auftrag der UNIKOM):

Radioschule klipp+klang
Schöneeggstrasse 5
8004 Zürich
Tel. +41 44 242 00 31
info@klippklang.ch
www.klippklang.ch

Im Projekt **RAWIK** wurden 2010 bis 2011 Kurskonzepte und begleitende Lehrmittel für die Radio Aus- und Weiterbildung erarbeitet. Die Lehrmittel stehen allen AusbilderInnen und SendungsmacherInnen der nicht kommerziell arbeitenden Radios zur Nutzung zur Verfügung.

RAWIK gewann 2011 den Anerkennungspreis der 6. Medien-Awards des Vereins Qualität im Journalismus.

Projektleiter: Juan Widmer

Textbearbeitung: Adriane Borger (mehrsprachige Sendungsgestaltung, Schreiben fürs Radio, Feedback), Nicole Niedermüller (Interview, Recherche), Lucia Vasella (Technik)

Redaktionelle Mitarbeit: Simon Grab, Bianca Miglioretto, Linda Muscheidt, Liselotte Tännler

Übersetzung: Nicole Weiss / Übersetzungsbüro weiss-traductions.ch

Korrektorat: Claudia Bislin

klipp+klang
radioschule

© unikom 2012

Dieses Werk ist unter einer Creative Commons Lizenz vom Typ Namensnennung-NichtKommerziell-KeineBearbeitung 3.0 Schweiz zugänglich. Um eine Kopie dieser Lizenz einzusehen, konsultieren Sie <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/ch/>.

Finanzielle Unterstützung:

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Bundesamt für Kommunikation BAKOM
Office fédéral de la communication OFCOM
Ufficio federale delle comunicazioni UFCOM
Uffizi federal da comunicaziun UFCOM

Schweizer Syndikat Medienschaffender Syndicat
suisse des massmedia Sindacato svizzero dei mass
media Sindacat svizzer dils mediums da massa

(((((UNIKOM))))))
UNION NICHT-KOMMERZORIENTierter LOKALRADIOS

Mit Genehmigung von:

kopaed verlagsgmbh, D-81539 München

Hessische Landesanstalt für privaten Rundfunk und neue Medien (LPR Hessen), D-34131 Kassel

Bildungszentrum BürgerMedien e.V. (BZBM), D-67072 Ludwigshafen

Radioschule klipp+klang, CH-8004 Zürich

 kopaed

**Bildungszentrum
BürgerMedien**

 LPR
h e s s e n

**klipp+klang
radioschule**

Araştırma

Gazetecilik araştırması, basın bildirilerinin, ajans malzemesinin veya basın toplantılarından yalnızca alıntı yapılan çalışmalardan farklı olarak özgün enformasyon yaratılması anlamına gelir.

Gazetecilik araştırmasında mümkün olduğu kadar çok yönlü bilgiler toplanır, bunlar belirli bir konuyu farklı ve zıt bakış açılarıyla aydınlatırlar. Gazetecilik çalışmasına giren her bilgi bir araştırma ile doğrulanmalıdır. Eğer bilginin kontrolü yapılamıyorsa o zaman bir kaynak belirtilmesi gerekir.

Önemli: Özenli Çalışmak!¹

1. Soru: Ucunda ne var?

Duydukların doğru mu? Öncelikle, bizzat konu üzerinde çalışmalısın, çünkü ancak o zaman arka plan bilgilerine eriştiğinde, hedefli sorular yöneltebilirsin. Konuyla ilgili olarak o ana kadar yayınlanmış bilgiler var mı? Bununla ilgili olarak arşivlerde, internet'te ve istatistiklerde ne var?

Şimdi telefona davranabilirsin ve konuya iyi çalışmış olarak, hedef odaklı sorular sorabilir, sayılar talep edebilirsin vs.

Eğer hedefli soruların neticesinde, duyduğun doğru olmadığı ortaya çıkmışsa, o zaman araştırma tamamlanmıştır ve bir hikâye yoktur! Ama gerçekten „işin ucunda" bir şey varsa, o zaman araştırma, bunun neden böyle olduğu sorusuyla devam eder.

2. Soru: Başka ne eksik?

Şimdi önemli olan, araştırılmış malzemeyi ayıklamak, seçmek ve ifadelerin açık ve bununla da aktarılabilir olup olmadığını kontrol etmek olacaktır. Bundan bir haber mi yoksa kendine ait kelimelerle bir makalenin mi hazırlanacağına karar verilmek zorundadır - daha sonra bunun arkasına röportajlar eklenir, örn. sayıları sunan istatistikçilerle, açıklamalar yapan bilim insanları ile, deneyimlerini anlatan ilgililerle röportajlar gibi.

Araştırmanın planlanması

Bir araştırmada, sistemli bir şekilde ilerlemek ve aslında neyin ortaya çıkarılması gerektiğini planlamak önemlidir. Ana fikir iyi bir yardımcıdır ve konuyu sınırlandırarak araştırma esnasında çıkmaza girmemizi engeller.

Bir araştırmada istihbarat için seçilecek insanlar, uzmanlar, bilim insanları, arşivler, kütüphaneler, veri bankaları, bağımsız gözlemciler veya ilgililer olabilir.

Toplanan bilgiler çatışma hatlarını açmak, farklı pozisyonlar, bakış açıları ve çıkarları hakkında bilgi almak için yardımcı olacaktır. Bazen de araştırma esnasında araştırmanın bilişsel ilgisi de değişebilir. O zaman da değişen sorgulama için hangi kaynakların yardımcı olabileceği düşünülmelidir.

---

¹

klipp+klang'dan (2008: 7)

Farklı tarafları dinlemek!

Bir sorunun birden fazla tarafı vardır - ve bunların araştırmada dikkate alınması gerekir. Bir gazeteci hangi perspektifi dahil edeceği üzerinde düşünmelidir. Kendi bakış açısını bilinçli hale getirir ve her bir kaynağı ve görüşe nasıl bir değer yükleyeceğini planlar.²

Karikatür: Sandra Uhlitzsch (Sandruschka), Interaudio (2006: Recherche und Nachricht)

Bilginin muhtemel kaynakları

- Yerinde inceleme
- Telefonla ve kişisel olarak irtibat kurma: Konuyla doğrudan ilgili olan kişiler, bir olayın/durumun çevresinden insanlar, uzman kişiler, makamlar, vatandaş girişimleri, ortak ilgi ve çıkar alanına sahip topluluklar, sivil toplum örgütleri (NGO'lar), partiler, birlikler vs.
- Gazete haberleri, elektronik medya, internet, veri bankaları, istatistikler, kongre raporları
- Arşivler, örn. gazete arşivleri, üniversite kütüphaneleri, konuyla ilgili literatür, federal arşiv, İsviçre Sosyal Arşivi
- Telefon rehberleri (respektif ETV), Publicus, devlet takvimi, uzman kuruluşların dizinleri, referans kitaplar vs.
- Kamu kuruluşlarında ticaret sicili, nüfus kontrolü, posta (bir posta kutusu adresi veya posta hesabı arkasında kendini gizleyen kim?) gibi istihbaratlar, arazi, vergilendirme, karayolu taşımacılığı, borç toplama daireleri, mahkemeler, belediye ve kent konseyleri

2 Interaudio'dan (2009: Recherche und Nachricht)

Unutma:

- Doğru veya ideal kaynağı gösteren belli bir „tarif“ yoktur, gazeteci bunu her araştırmada yeniden belirlemek ve yeniden denemek zorundadır!
- Tek bir kaynaktan elde edilen bilgiler dikkatle kullanılmalıdır.
- Gazeteciler kaynaklarını kritik gözle değerlendirirler. Kaynak ne kadar ciddi? Yazarlar tanınmış mı? Uzman kişiler mi? İddialar kanıtlanabilir mi, belgeler ve örnekler tutarlı mıdır? Gazeteciler belli bir konuyla ilgili çeşitli kaynakları karşılaştırırlar!³

İnternet araştırması

İnternet'te veri bankaları ve Wikipedia gibi sözlükler bulunmaktadır, arka plan bilgileri, organizasyonlar, uzmanlar vs, bloglar ve sosyal ağlar yer alır, bunlar da araştırma için faydalıdır.

İnternetteki bilgilerde de çoğu zaman seçici davranmak gerekir. O nedenle, bu bilgiler ağın dışındaki bir kaynak tarafından doğrulanmak üzere araştırılmalıdır, çünkü çoğu zaman bilgiler internette kontrol edilmeden aktarılır ve aynı (hatalı) formda devamlı olarak tekrar tekrar ortaya çıkarlar. Haber tekrarla daha doğru hale gelmez, aksine bu, çeşitli tarafların bu bilgiyi sadece birbirinden kopyaladıkları anlamına da gelebilir. Yani, internet kaynaklarına da şüpheli yaklaşarak, dikkatle ele almak gerekir!⁴

Kaynaklar

Interaudio (2006). Materialien für die interkulturelle Radioausbildung. Planung und Gestaltung einer Magazinsendung. Antje Schwarzmeier und Ulrike Werner. Hessische Landesanstalt für privaten Rundfunk (LPR Hessen).

klipp+klang radioschule (2008). Merkheft für die radiojournalistische Grundausbildung.

---

³ Klipp + Klang'dan (2008: 7)

⁴ Interaudio'dan (2009: Recherche und Nachricht)